

Jääskeläinen, Jenny: Itsetuhoisuus lasten- ja nuorisopsykiatrisessa osastohoidossa: esiintyvyys, riskitekijät ja suojaavat tekijät

Syventävien opintojen kirjallinen työ, 19 s.
Nuorisopsykiatria
Huhtikuu 2016

Itsetuhoiset ajatukset ovat melko tavallisia lapsilla ja nuorilla. Riski itsemurhayrityksiin lisääntyy voimakkaasti varhaisnuoruuden aikana. Useiden sosiaalisten ja psyykkisten riskitekijöiden on todettu olevan yhteydessä lasten ja nuorten itsetuhoisuuteen. Erityisen paljon kuormittavia kokemuksia ja mielenterveyden häiriöitä on lasten- ja nuorisopsykiatrisilla osastoilla hoidossa olevilla potilailla. Kirjallisuuskatsauksen tavoitteena on tarkastella tunnetuimpia riskitekijöitä alaikäisten itsetuhoisuuden kannalta, sekä vertailla itsetuhoisuuden esiintyvyyttä ja riskitekijöitä väestön ja osastopotilaiden välillä.

Katsausta varten suoritettiin lasten ja nuorten itsetuhoisuutta käsittelevien julkaisujen haku PubMed- ja PsycINFO-tietokannoista. Lisäksi tutustuttiin aihetta käsitteleviin oppikirjoihin ja oppaisiin. Luotettavien päätelmien saamiseksi katsauksessa on pyritty käyttämään mahdollisimman vähän lähteitä, joissa tietoa on kerätty aikuispotilaista. Nuoruusiän määritelmä kuitenkin vaihtelee lähteiden välillä ja osa lähteiden otoksista sisältää myös yli 18-vuotiaita potilaita.

Sekä itsetuhoajatukset että itsemurhayritykset ovat muita lapsia ja nuoria tavallisempia lasten- ja nuorisopsykiatrisessa hoidossa olevilla potilailla. Itsetuhoisuuden riskitekijät ovat samoja osastopotilailla, kuin muussa väestössä, mutta niitä on tavallisesti enemmän samalla lapsella tai nuorella. Seulonnan tulisi kohdistua samoihin riskitekijöihin väestössä ja osastopotilailla. Itsetuhoisuuden taustalla on usein mielenterveydenhäiriö, jonka hyvä hoito on tärkeää lapsen tai nuoren toimintakyvyn kannalta. Epäselvää kuitenkin on, onko pelkkä mielenterveydenhäiriön hoito riittävää itsetuhoisuuden vähentämisessä. Erilaiset terapeuttiset interventiot ovat osoittautuneet hyödyllisiksi lasten ja nuorten itsetuhoisuuden hoidossa. Lisää tutkimuksia eri interventioiden tehosta tarvitaan oikean hoidon valitsemiseksi kullekin potilaalle. Jos alaikäisen itsetuhoypyrkimykset ovat voimakkaita, vanhemmat eivät kykene takaamaan lapsen tai nuoren turvallisuutta tai ovat tilanteesta itse erityisen ahdistuneita, on lapsi tai nuori syytä ottaa osastohoitoon akuuttivaiheen ajaksi.

Turun yliopiston laatujärjestelmän mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin OriginalityCheck -järjestelmällä.

Asiasanat: lapset, nuoret, itsetuhoisuus